

רע"פ 923/19 - פלונית נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 923/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

פלונית

המבקשת:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי חיפה בתיק
עפ 035708-11-18 שניתן ביום 27.12.2018 על ידי כבוד השופטים א'
אליקים, ר' בש וא' פורת

עו"ד תמי אולמן

בשם המבקשת:

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' סגן הנשיא א' אליקים וכב'
השופטים ר' בש וא' פורת) בע"פ 35708-11-18 מיום 27.12.2008 (להלן: פסק הדין), בגדרו נדחה
ערעור המבקשת על הרשעתה בבית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה א' קנטור) בת"פ

55195-06-15 מיום 2.10.2018.

רקע והליכים קודמים

1. אשמתה של המבקשת נקבעה בבית משפט השלום, על פי הודאתה שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של ידיעות כוזבות לפי סעיף 243 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום שירתה המבקשת, שהינה עורכת דין, כשוטרת. בסמוך לתחילת שירותה, כחוקרת עבירות מין, החלו להצטבר דיווחים אודות התנהלות לא מקצועית מצידה.

על פי עובדות האישום הראשון, לאחר שנודע למבקשת כי היא עתידה לעלות לוועדת הערכה אשר תכריע בנוגע להמשך שירותה כשוטרת, טענה המבקשת בכזב כי מפקדה (להלן: המפקד או המתלונן) הטריד אותה מינית. היא חזרה על טענת השווא הזו זמן קצר לאחר מכן בפני קצינת אגף המשאבים. לאחר כמה ימים, נחקרה במח"ש וחזרה על הטענה הכוזבת בעניין ביצוע עבירות מין כלפיה.

על פי עובדות האישום השני, המבקשת הסתירה קשר משפחתי בינה לבין חשוד בביצוע עבירות (להלן: החשוד). המבקשת הורתה לשוטר מג"ב לתקן דו"ח כך שפרטי החשוד לא יופיעו בו ואמרה לשוטר בכזב שמדובר בהוראה של קציני התחנה. בהמשך, הורתה לשוטרי מג"ב בכזב כי בהוראת קציני התחנה יש לשחרר את החשוד מבלי שנחקר, וזאת בניגוד לנהלים.

2. בבואו לגזור את דינה של המבקשת, עמד בית משפט השלום על שני תסקירי שירות המבחן שניתנו בעניינה של המבקשת. בתמצית, בתסקיר הראשון התרשם שירות המבחן כי המבקשת עסוקה בעיקר במחירים אותם היא נאלצת לשלם בגין מעשיה, ומתקשה לראות את האחר. באותו שלב, סירבה המבקשת להשתלב בהליך טיפולי ייעודי שהותווה לה על ידי שירות המבחן, ולכן לא בא שירות המבחן בהמלצה לעניין אי הרשעתה ונמנע מהמלצה טיפולית. בתסקיר השני, המסכם, התרשם שירות המבחן כי המבקשת עדיין עסוקה במחירים האישיים שהיא משלמת ובהשלכות מעשיה על עתידה המקצועי, ואינה אמפטית כלפי המתלונן וכלפי הנזקים שגרמה לו ולמערכת אכיפת החוק. עם זאת, המליץ שירות המבחן, בשים לב לכך שזוהי מעורבותה הראשונה בפלילים, ועל מנת להימנע מפגיעה בעתידה המקצועי, לסיים

את ההליך המשפטי מבלי להרשיעה בדין.

3. בגזר הדין עמד בית המשפט על אי התקיימותם של תנאי הלכת כתב לאי הרשעה (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)) (להלן: הלכת כתב). בית המשפט עמד על כך שהרשעתה של המבקשת עלולה לפגוע בפרנסתה שכן המבקשת עובדת כיום כעורכת דין, והרשעתה יכולה להוביל לשלילת אפשרותה לעסוק במקצוע זה. עם זאת, קבע בית המשפט כי במעשיה של המבקשת יש פגיעה במתלונן ותיוגו כעברייני מין, והכל ללא בסיס; יש פגיעה באמון שהציבור נותן במערכת אכיפת החוק בכלל, ובמשטרה בפרט; וכי אי הרשעתה של המבקשת עלול לפגוע באינטרס הציבורי ולהעביר מסר שגוי לפיו מדובר במעשים קלי ערך.

בהתחשב בכל אלה, קבע בית המשפט שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן בדבר אי ההרשעה, והרשיע את המבקשת בעבירות שיוחסו לה. בשים לב להמלצת שירות המבחן בדבר סיכויי שיקומה, נמנע מלהטיל עליה מאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות, וגזר עליה את העונשים הבאים: צו של"צ בהיקף של 180 שעות; מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים; פיצוי המתלונן בסכום של 5,000 ש"ח.

המבקשת ערערה על הרשעתה.

4. בית המשפט המחוזי קבע כי העבירות אותן עברה המבקשת הן חמורות ולא מתאימות להכלל במסגרת הסדר מותנה. כמו כן, חזר בית המשפט על כך שתנאי הלכת כתב הם מצטברים, וקבע כי מקום בו עסקינן בעבירות כה חמורות, כמו בענייננו, התנאים לאי הרשעה אינם מתקיימים, וזאת, גם מבלי הצורך לבחון את הפגיעה בשיקומה של המבקשת.

מכאן הבקשה שלפניי.

בקשת רשות הערעור

5. המבקשת טוענת כי עניינה מעורר שאלות משפטיות המצדיקות מתן רשות ערעור, ואלו הן: מהו הדין מקום בו לאחר הודיה, מתקבל תיקון חקיקתי המאפשר לסיים הליך בעבירות כגון דא בהסדר מותנה?; מהו הדין בו חל שיהוי בהגשת כתב האישום והוא הוגש למעלה משנתיים ממועד ביצוע העבירה?; מהו הדין בו המבקשת עברה תהליך שיקום ממושך בידי שירות המבחן אשר המליץ שלא להרשיעה?; האם

ניתן להתעלם מאינטרס ההסתמכות אשר היה למבקשת בשים לב להחלטות בית המשפט בעניין הפנייתה לתסקירים משלימים?

בנוסף טוענת המבקשת כי נסיבותיה הייחודיות, ובהן הפגיעה בעתידה המקצועי ובשיקומה בשל ההרשעה, מצדיקות מתן רשות ערעור לאור שיקולי צדק.

דיון והכרעה

6. לאחר עיון בבקשה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

7. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה משפטית או ציבורית בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל, בפסקה 11(15.7.2013)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות, חרף ניסיונה של המבקשת לשוות לבקשה אצטלה עקרונית. זאת ועוד, בית משפט זה עמד זה מכבר על כך כי טענות לעניין אופן יישומם של המבחנים שנקבעו בהלכת כתב להימנעות מהרשעה, אינן מקימות עילה למתן רשות ערעור (ראו למשל: רע"פ 3852/14 ורשואר נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (18.8.2014)).

8. דין הבקשה להידחות גם לגופו של עניין. מן הידועות היא כי אי-הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (עניין כתב, בפסקה 6). על מנת להימנע מהרשעה על המבקשת להראות כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומה; וכי סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים (שם, בפסקה 7). בענייננו, מצאתי, כמו ערכאות קמא, כי מעשיה החמורים של המבקשת אינם מאפשרים הימנעות מהרשעה, על אף הפגיעה האפשרית בהליך שיקומה.

יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולתה של המבקשת לשמש עורכת דין, יש להותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי נאשם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשירותו לעסוק במקצוע מסוים, מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי

הגורמים המוסמכים לכך (ראו והשוו: רע"פ 5018/18 עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (21.10.2018)). הדברים נכונים ביתר שאת, במקרה שלפנינו בו המבקשת רוצה להמשיך לעסוק בעריכת דין לאחר מעשיה החמורים.

9. למעלה מן הצורך, אתייחס בקצרה גם לשאלות המשפטיות, המתעוררות לכאורה, בבקשה שלפניי.

10. באשר לאפשרות לסיום ההליך בהסדר מותנה, באי כוחה של המבקשת טענו בבית המשפט המחוזי כי "ביום הגשת כתב האישום המקורי, לא היה מקום להסדר מותנה כי לא נכנס החוק לתוקף. זה גם לא התאים מבחינת העבירות. ביום שתוקן כתב האישום - עדיין לא היה בתוקף החוק שמאפשר הפנייה להסדר מותנה". בהמשך לכך, קבע בית המשפט המחוזי כי "לא ניתן לעבור לסדר היום כשמדובר בעבירות כה חמורות, ולטעמנו עבירות מסוג זה לא צריכות להיות במסגרת הסדר מותנה, גם אם ביום הגשת כתב האישום הייתה אפשרות שכזו, ומוסכם על שני הצדדים, שלא ניתן היה לשקול כלל הסדר מותנה לאור תוכנו של כתב האישום המקורי". בנסיבות אלו, לא מצאתי כי סוגייה זו מעוררת כל שאלה עקרונית, החורגת מעניינה הפרטי של המבקשת ומצדיקה דיון ב"גלגול שלישי".

11. כמו כן, לא מצאתי ממש בטענות המבקשת בדבר השיהוי בהגשת כתב האישום או בהתמשכותם של ההליכים. בית משפט זה עמד זה מכבר על החשיבות בניהול ההליך הפלילי, על כל שלביו, תוך זמן סביר (ראו והשוו: ע"פ 4434/10 יחזקאל נ' מדינת ישראל, בפסקאות 6-8 (16.3.2011)). יחד עם זאת, במקרים אלו "יש להבחין בין מישור קביעת האחריות למישור גזירת העונש" (ע"פ 2103/07 הורוביץ נ' מדינת ישראל, בפסקה 336 (31.12.2008)). בנסיבות המקרה, בהן הגנתה של המבקשת לא נפגעה והמבקשת הודתה בעובדות כתב האישום, לא מצאתי כי יש בחלוף הזמן כדי להצדיק דיון ב"גלגול שלישי" בשאלת ההרשעה.

12. בטרם נגזר דינה של המבקשת, בית משפט השלום הפנה את המבקשת לקבלת תסקיר משלים לאחר שהמבקשת התנגדה להשתתף בקבוצה טיפולית. כידוע, בית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצות שירות המבחן (ראו למשל: רע"פ 1810/13 פינטו נ' מדינת ישראל (20.3.2013)), ולא מצאתי כי היה בהחלטות בית המשפט או בהפנייתה של המבקשת לעריכת תסקיר משלים כדי לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט או כדי ליצור הסתמכות אצל המבקשת. לבסוף, קבע בית המשפט בגזר דין מנומק כי אינו מאמץ את המלצת שירות המבחן שלא להרשיעה.

עם זאת, אני סבור כי הדרך השיקומית שעברה המבקשת לא הייתה לחינם. מתסקיר שירות המבחן עולה כי המבקשת נתרמה מהתהליך וכמו כן, נוכח המלצות שירות המבחן, נמנע בית משפט השלום מלהשית על המבקשת עונש מאסר בעבודות שירות (פסקאות 71-73 לגזר הדין).

13. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ו באדר ב' התשע"ט (2.4.2019).

ש ו פ ט
